

Bedriftsdemokratinemndas protokoll 4/03

Historisk arkiv

Publisert under: Regjeringen Solberg

Utgiver: Sosialdepartementet

Dato: 18.06.2003

Møte i Bedriftsdemokratinemnda onsdag 18. juni 2003

Tilstede:

Gudmund Knudsen

Liv Synnøve Taraldsrud

Espen Johannessen

Ingebjørg Harto

Nicolay Skarning

Gro Granden

Jakob Wahl

Fra sekretariatet møtte Kristoffer Wibe Koch

Møtet varte fra kl. 0900 til 1130

Vedtak ble truffet i følgende saker:

Sak 02/46 ZebSign AS

Sak 03/05 NOAH Holding AS

Sak 03/13 NMD Grossisthandel AS

Sak 03/14 Opera Software ASA

Sak 03/15 Eurest Support Services AS

1. **Godkjenning av møteinnkalling**

Innkallingen til møtet i Bedriftsdemokratinemnda 18. juni 2003 ble godkjent.

2. **Sak 02/46 ZebSign AS**

I vedtak 27. mars 2003 behandlet Bedriftsdemokratinemnda klage på valg av ansattes representanter til styret i ZebSign AS. Valget ble opphevet på grunn av flere feil ved gjennomføringen. Nemnda fastslo i sitt vedtak også at det er antallet ansatte på det tidspunkt krav om styrerepresentasjon fremsettes som er avgjørende for om de ansatte har krav på slik representasjon. På tidspunktet for fremsettelsen av kravet var det 31 ansatte i selskapet, mens det valgdagen kun

var ca 20 ansatte. Det var således ikke av betydning at selskapet senere, før eller etter valget, fikk færre ansatte enn 30. Nemnda forutsatte derfor at nytt valg ble avholdt i samsvar med reglene i aksjeloven og representasjonsforskriften. Nemnda forutsatte videre i sitt vedtak at dersom selskapet ikke ønsket slik representasjon, måtte de søke nemnda om dispensasjon fra kravet.

I brev 13. mai 2003 søker ZebSign AS om dispensasjon fra kravet om å innføre styrerepresentasjon for de ansatte i selskapet.

ZebSign AS ble etablert i mars 2001 og eies av Telenor ASA og Posten Norge AS med 50% hver. Selskapet er leverandør av tjenester innen elektronisk signatur. Det er 16 ansatte i selskapet.

Med hjemmel i representasjonsforskriften § 5 søker selskapet om dispensasjon under henvisning til at det foreligger særlige grunner som innebærer at styrerepresentasjon medfører ulempe eller er uhensiktsmessig i forhold til selskapets styre.

Selskapet anfører følgende forhold som begrunnelse for søknaden:

For det første har selskapet kun to aksjonærer, Posten Norge AS og Telenor ASA, som hver eier 50% av aksjene.

For det andre vises det til at styrets sammensetning beror i henhold til stiftelsesvilkår, vedtekter eller avtaler på forholdet mellom ulike aksjonærgrupper. Styret består av seks medlemmer, tre medlemmer fra hver aksjonær. I aksjonæravtalen pkt 8.2 er det fastsatt at styreleder ikke har dobbeltstemme ved stemmelikhet. Dersom det i en sak ikke oppnås enighet på to etterfølgende styremøter, skal saken legges frem for Eiermøtet som består av administrerende direktør i aksjonærselskapene, Posten Norge AS og Telenor ASA. Dersom heller ikke disse blir enige kan hver av partene fremsette bud på den andre aksjonærens aksjepost. Hvis de ansatte blir representert i styret vil denne maktbalansen opphøre. Ved uenighet mellom de to aksjonærenes styrerepresentanter vil standpunktet til ansatterepresentanten bli avgjørende i stedet for at partene blir tvunget til å forhandle seg frem til enighet. En slik usikkerhet kan aksjonærene ikke leve med.

For det tredje anføres at det i styret regelmessig vil bli diskutert kommersielle forhold som går utover det som direkte gjelder ZebSign AS. Sterke konfidensialitetsgrunner tilsier derfor at slike diskusjoner kun kan finne sted hvis ingen andre enn de aksjonærvalgte styremedlemmene er tilstede. Med ansatterepresentanter i styret er man i så fall tvunget til å la slike diskusjoner foregå i andre fora.

Det vises videre til antallet ansatte. Selskapet har i dag 16 ansatte. Selskapet ser ikke for seg noen vesentlig vekst de første årene. Selskapet viser til representasjonsforskriften § 2 femte ledd som åpner for unntak fra representasjon hvis et selskap kun på usikker eller midlertidig basis får flere enn 30 ansatte. I denne saken er antallet ansatte på sikker eller relativt permanent basis betydelig under lovens vilkår. På det tidspunkt krav om representasjon ble fremsatt, hadde det i lengre tid vært klart både for ledelsen og de ansatte at selskapet skulle gjennomføre en nedbemanning som ville føre antallet ansatte under 30. Dette forhold, og de hensyn som begrunner unntak etter representasjonsforskriften § 2 femte ledd, tilsier at unntak etter forskriften § 5 bør gis.

Selskapet anfører også at forholdet til representasjonsforskriften § 7 tilsier at det bør gis unntak fra styrerepresentasjon. Styret vedtok 23. april 2003 at de ansattes representasjon skulle opphøre i det selskapet kun hadde 16 ansatte. Av § 7 annet ledd følger at de ansattes styrerepresentasjon i tilfellet først opphører når *"funksjonstiden for de medlemmer og observatører de ansatte har valgt, løper ut"*.

Etter selskapets syn indikerer bestemmelsens ordlyd klart at det etter nevnte styrevedtak er for sent for de ansatte nå å velge en representant. Et annet syn må eventuelt bygge på en forutsetning i regelverket om at når vilkårene for representasjon var oppfylt på tidspunktet for fremsettelsen av kravet, skal valget gjennomføres uansett hva som skjer deretter og uavhengig av tiden som går fra kravtidspunktet til valgtidspunktet. Etter selskapets oppfatning kan det ikke være riktig å se bort fra ordlyden. Selskapet anfører at dette forholdet er et

relevant moment med betydelig vekt ved vurderingen av om unntak skal gis med hjemmel i § 5.

De ansatte i ZebSign AS fastholder i sin uttalelse til nemnda kravet om representasjon i styret og ønsker at valg skal avholdes så fort som mulig.

Bedriftsdemokratinemnda vil innledningsvis vise til at etter representasjonsforskriften § 5 første ledd er det et vilkår for å gjøre unntak fra lovens representasjonsregler at disse vil "medføre vesentlige ulemper eller er uhensiktsmessig for gjennomføringen av de ansattes representasjon i selskapets besluttede organer,..." I forskriftsbestemmelsen er det i andre ledd uttrykkelig sagt at det ved avgjørelsen av om det skal gis dispensasjon blant annet kan legges vekt på at styrets sammensetning i henhold til stiftelsesvilkår, vedtekter eller avtaler beror på forholdet mellom ulike aksjonærgrupper og at selskapet har få aksjonærer.

Nemnda har i sin praksis vært tilbakeholdne med å innvilge unntak fra representasjon for de ansatte i de tilfeller de ansatte i utgangspunktet har krav på dette. I ZebSign AS er det bare to aksjonærer som hver eier 50% av selskapet og disse har seg imellom inngått en avtale om fordeling av styreverv. Dette er momenter som det riktignok etter forskriften § 5 andre ledd kan legges vekt på, jf. avsnittet over, men nemnda finner at disse momentene ikke kan være avgjørende i denne saken.

I saken er imidlertid antallet ansatte i selskapet bare kort tid etter at krav om ansatterepresentasjon ble fremmet, sunket til bare omtrent halvparten av minstegrensen etter aksjeloven § 6-4 første ledd for å kreve styrerepresentasjon, og synes å ha festet seg å på dette nivået. Nemnda viser også til forskriften § 2 femte ledd om midlertidig unntak fra representasjonsreglene når selskapet bare på midlertidig basis kommer over det antallet ansatte som gir rett til representasjon. Etter nemndas syn tilsier dette forholdet at det i saken bør gis dispensasjon fra kravet om representasjon i selskapets styre.

Bedriftsdemokratinemnda godkjenner søknaden.

Bedriftsdemokratinevnda fatter slikt

vedtak:

"I medhold av aksjeloven § 6-4 fjerde ledd jf. representasjonsforskriften § 5 godkjenner Bedriftsdemokratinevnda søknaden om dispensasjon plikten til å innføre styrerepresentasjon for de ansatte i ZebSign AS."